

CUMARTESİ SIKINTISI

TAYFUN ÇELİK

✖ @ f / otukennesriyat

YAYIN NU: 2290
EDEBÎ ESERLER: 1157

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-408-678-6

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Veysel Gökberk Manga

Düzeltili: Lügat Art

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Çınar Matbaacılık

Baskı: Ötüken Neşriyat AŞ
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50
Sertifika Nu: 49269

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği
akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya
tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tayfun Çelik: Eskişehir’de doğdu, Kayseri’de büyüdü. 2006’da, 9 Eylül Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü’nden mezun oldu. İlk yazıları *Dönence* dergisinde yayımlandı. 2013’te ilk romanı *Kayıp Mektup*’u, Sokak Kitapları’ndan *kendi imkânlarıyla* çıkarttı. 2018’de *Davulun Kıyısındaki Köy*, 2021’de de *Ünlüler* adlı romanları, Tün Kitap etiketiyle okurla buluştu. 2019’da, Kayseri Büyükşehir Belediyesi’nin, Hasan Nail Canat adına düzenlediği öykü yarışmasında, “Ya Memat” adlı öyküsüyle birinciliği kazandı. Öyküleri 2018’den beri *Ayarsız*’da çıkıyor. Sinop’ta yaşayan yazar, evli ve bir çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

BİR BARDAK FIRTINA • 9

CUMARTESİ SIKINTISI • 19

KONSEY • 25

CAMBAZ • 33

AYNI ÇAĞ • 39

DÜNYANIN NABZI • 43

YALINSAK • 51

SES • 61

SALGIN • 69

BİR BARDAK FIRTINA

Denizin üstü, büyük bir yangından kalma kara duman. İçindeki kadim masallarla rüzgâr, mendireği sepil sepil dövüyor. Uğultu, uykusunda konuşan korkunç bir ölüm. Gökyüzü, her dalgada biraz daha kabaran ters yüz edilmiş abus bir deniz gibi tir tir titriyor. Yerle gök arasında, gündüzün kurşun gölgesi sıkışıp kalmış.

Rıhtımda yalpalayan teknelerin, bordaları birbirine çarpıyor. Kadidi çıkmış sandallar, zamanı uyutan tahta beşik.

Şehir, sayvanın altına tüneyen yorgun bir karabatak gibi gözlerini kısmış öylece duruyor.

Hilkat, denizin gazabına uğramak üzere.

Etraf, zaman ilerledikçe koyulaşan bir laciverde çalışıyordu. Derken sahildeki sokak lambaları vakitsizce yandı. Lambaların yanmasıyla denize dökülen daracık bir sokağa karşılıklı sıralanmış ve kapıları asfalta açılan bitişik nizam binaların duvarlarında, hangi camiden geldiği belli olmayan pürtelaş bir akşam ezanı patladı. Dükkânların kör cephelelerinde budaklanmış paslı soba borularından tüten kara dumanları savura savura okundu. Ardından, akşam ezanının dokunduğu her şeyin üzerine, kağşamış bir akşam melali çiselemeye başladı. Sonra bu akşam melali, daracık sokaklardan çıkıp bir diğerine kıvrılmakla meşgul simsi-

CUMARTESİ SIKINTISI

Tek kişilik yatağında, yastığa gömdüğüm sağ yanağımın üzerinde uyku ziyafeti çekiyordum. Birden, “Hâlâ yatacak mısın; kızın hazırlanmış bizi bekliyor,” diyen karımın, evimizin diğer evler içinde lüks sayılmasına sebep, ebeveyn banyosunun kapısını çarptığını işittim. Uzun bir süre uykumda öylece bekledikten sonra askıdaki zaman benim için kaldığı yerden akmaya devam etti ve ben sadece duymakla kalmayıp banyo kapısının kapandığını gördüğümü de hatırladım. Her cumartesi gibi bugün de AVM günüydü ve ben yine görenleri ağır ağır sarhoş eden bir mucizeye uyanıyordum. Yine o gün, eşyaların derisini bile yapış yapış eden ağır bir sıcak vardı. Dün geceden kalan ve yazarı ile birlikte İsa’nın suretini aradığımız başucu kitabım, burnumun ucunda öylece duruyordu. Adeta kokusunu alıyordum kitabın. Klozete boşalan sifonun rahatlatan sesiyle banyo kapısına kayan gözlerim, kapı henüz kapanmadan içeriden aldığı son görüntüleri derlemekle meşguldü. Bu sırada kitabın kapağındaki şekillere kaydı gözüm. Şehirleri on paralık bir baltayla tek tek yıkılmış ve sonunda da bu balta en büyük şehrinin meydanına diğerlerine ibret olsun diye asılmış yıkık bir ülkeyi andıran kapaktaki şekilleri seyre daldım. Dün gece İsa’nın sureti sandığımız şey belki de bu yıkık ülkenin yüzüydü. Aramaktan vazgeçece-

KONSEY

Buluşma yerine ilk giden olmak her zaman utanç vericidir. Aklından geçen bu cümleyi hangi kitapta okuduğunu hatırlayamadı. Bu yüzden meydanadaki akçaağacın altında yarım saattir az önce gelmiş gibi Fahri'yi bekliyordu. Gözlerini belerterek, "Bunlar çok mühim adamlar, bekletmeye gelmez," demişti Fahri. Neme lazım, gelmeyen melmeyen olur, o boşlukta bizi çağıracakları tutar. Bulamazlarsa ayıkla pirincin taşını!

Dükkân camından yansıyan sabah ışıklarının arasında kahverengi ceketine uydurduğu koyu kravatını bulup iyice sıktı. Göbeğini içine çekerken camdan yansıyan görüntüsünü şöyle bir süzdü. "Yorgun görüneceksin bunlara," demişti Fahri. Ederinden fazla değer biçip de terazinin eksik kalan kefesini lafla dolduran esnaflar gibi hiç susmuyordu.

"Bitkin, bir araba sopa yemiş gibi, anladın mı?" Seni onların bulup çıkarmalarına müsaade edeceksin. Somurtacaksın, dişlerini gösterecek kadar gülmeyeceksin, icap ederse kararında. Sesin kuyunun dibinden gelecek, kahırlı kahırlı, anladın mı? Karı dırdırından bıkmış gibi.

Koltuğunun altındaki dosyayı iyice sıktı. "Bu işi kafaya koyduysan eğer, bunlardan icazet almadan bu âlemde var olabilmen mümkün değil Hocam," da demişti dilli dibek. Bunlar var ya bunlar, piyasanın allahı olmuş. Her şey avuç-

CAMBAZ

...işte tam o esnada hiç hesapta olmayan bir şey olur ve yaşlı adamın boya sandığının içine, küheylanın boynundaki urganı sımsıkı tutuyormuşçasına elinde tuttuğu koca bir güğümle çay ninesi dalar. Güğümün solgun gümüşünden keklik ötüşlü eşkıya türküleri geçer. Dışarıda, duvar başlarında kurumaya terk edilmiş çömleklerin boğazında çalkalanan dar akşam...

Tay gibi ürker delikanlının elindeki kalem. Hatta bir süre ne yazacağını dahi bilemez. Silkinip toparlanması uzun sürmez yine de. Hemen, rüzgârı yara yara doludizgin giden ve gittikçe de sırtlarındaki cengâverlerin bakışları ile kararttıkları başka dünyaların gündüzlerinde kaybolan kısrakları eteğinin altına saklayıverir. Her noktada yıkıp her satır başında yeniden kurduğu renkli dünyaların, nefesine yüklediği yılgınlıkların olanca ağırlığıyla oflar. Kaybolan kısrakların nal sesleri sobanın üzerinde cızırdar. Öfkeli bakışları, çürümüş tahta zemini gıcirtıyla süpürür. Sonra bu kısraklar koştuktan değil de terli gözler tarafından izlenmenin verdiği yorgunlukla kurşun kâğıtların üzerinde soluk soluğa dinlenmeye dururlar. Onlar dinlenmeye durmuşken, bacakları zamanın kasnaklarına gerilmişçesine sürünen yarı yılan vücutlu kadınlar doluşurlar odaya. Bir şeyler ararlar kımıl kımıl, esrarlı gözlerle. Bahaneleri tü-

AYNI ÇAĞ

“Yaradılışın gizemi kalmadı. Renkli hayaller, renkli umutlar ve renkli insanlar çıkıp gittiler hayatımızdan. Modern çağa isim arayanlar fazla düşünmesin. Ne yazık ki ‘Aynı Çağ’dayız.

Artık herkes aynı şekilde; aynı giyinen, aynı renkte arabalara binip aynı yerlere giden, aynı parkta bahçede aynı mangalı yakan, aynı şeyleri yiyip aynı uykuya dalan hayatların çağındayız. En sosyalist ve en dincinin aynı lüks semtlerde oturduğu, en uyuşuğun ve en çalışkanın aynı kazanca sahip olduğu çağdayız. Zengine zengin olduğundan dolayı aynı hürmetin gösterildiği, fukarayı dışlayan aynı zihniyetin yaşandığı çağdayız. Bilim adamlarının bile aynı şeyleri savunduğu, aynı şeyleri yazdığı ve aynı şeylerden korktuğu zaman dilimi... Artık aynı gazeteler alınıyor ve aynı kitaplar okunuyor. Saçlar aynı şekil, suratlarda aynı kirli sakallar, aynı model gözlükler... Herkes aynı şeyi görmezden gelip aynı şeye dikkat kesiliyor. Aynı baskılı tişörtle aynı yere erken gelinip aynı yere geç kalınıyor. Aynı yerde aynı randevular... İnsanlar birbirlerini aynı sevmek istiyor. Aynı mekânlarda aynı fanteziler kuruluyor. Aynı salonlar, aynı eşyalar, aynı mobilyalar, aynı dekorlar, aynı hayal kırıklıkları... Mutsuz ailelerin mutsuzlukları bile aynı.

DÜNYANIN NABZI

Uzun zamandır kitap okumadığımdan elimde bir mucizeyi tutuyor gibi heyecanlıydım. Rüzgârın savurduğu perdelerin arasından odaya, zengin evlerine has serin bir ikindi güneşi çiseliyordu. Güneşin sararttığı sayfaların arasında, -tıpkı yıllar önce baba evinden kopup kaybolduğum gibidünyanın nabzının peşinde kaybolmuştum. Gözlerim, kelimelerin suretinde gezinirken zihnim havayı incitmeden sessiz sedasız uçan beyaz benekli kukumav kuşu gibi başka diyarlara çoktan konmuştu bile. Kim bilir yine geçmişin hangi yaralarını deşmiş, dürülmüş defterlerin hangi kapaklarını aralamış ya da yine bana hissettirmeden kim bilir hangi kaleleri yıkıp yine hangilerini, adına hayat denilen bu kanlı ablukadan kurtarmıştı. Bu seferki yolculuğu belki de bu kadar kısa sürmemişti. Hazır gitmişken aklının ucuna gelmemiş yanıtları, söylemeye cesaret edilemeyen itirafları ve ayrı ayrı sepetlerde saklanan sırları üzerimde kalmasın diyerek sahiplerine iade etmiş; mertlerin kılıçlarına kılıçla, namertlerin pusularına pusu ile karşılık verip tüy kadar hafiflemişti. Sonunda adına zihin denilen bu benekli kuş, yorgun argın yuvasına dönüp de yazarın bir dal gibi eğip önüme uzattığı kelimelerin üzerine artık beni fark et dercesine konduğunda, dalıp gittiğimi işte o vakit anlamıştım. Elimdeki kitabı usulca kapatıp okuma göz-

YALINSAK

Kömür yüklü marşandizin yeri göğü inleten kornası, yuvarlana yuvarlana yaklaşan kül rengi bulutları şöyle bir silkeledi. Bulutlardan vakitsizce kopan birkaç kar tanesi daha yere varmadan eridi. Bu heybetli sesin ardından hemzemin geçidin bariyerleri tazimle eğildi. Demir tekerlekleri bileyen raylar cızırtıyla gerindi ve makasın başında görülen marşandiz, çingırağı bozulmuş ihtiyar bir yılan gibi ritimsiz sesler çıkararak istasyona doğru aktı. Paslı vagonların ağırlığı altında, rayların arasına hapsolmuş zamanın kürek kemikleri çatırdadı. Bütün ventilleri, yanına yaklaşılmasından hazzetmeyen vahşi bir öfkeyle tısladı. Katar katar gürültü, istasyon binasının önüne zangır zangır döküldü. Sonra markizin kapısı açıldı. Makinist, elindeki su bidonu ile aşağı indi. Omuzlarını çekerek, motorun gürültüsüyle camları şingırdayan istasyon binasına doğru ayaklarının ucuna basa basa yürüdü. Marşandizin kül rengi bulutların buğusunda çırpınan kuyruğu, kenarda kendisini seyreden İbrahim'im bakışları kadar uzadı. Markize tırmandı hemen. Tırmanır tırmanmaz da yüzlerce vagonu çekip götürdü. Ekspresler ile ülkenin bir ucundan girdi diğerinden çıktı. Dağlar tepeler aştı, tüneller geçti. Çobanlara selam durdu. Vardığı her yerde hürmetle karşılandı. Müdürlerin odasına gelişi güzel daldı, istediği

SES

Gölgen gibi gerçek değilsin. Kaldırıma dökülen yapay ışıkların üzerinde kara bir leke, kadehteki yavan neşeye tepkisin. Kuytulara boğulan, geçmişinin sesi... Kahırla açılan otobüsün kapısı, kahırla kapanıyor yine. Herzevekiller içinde gün bitti, güneşi bile göremedin. Tepende aksak bir saat, tık tık tık... Döner koltuktan baka baka aksak saati kör ettin. Yönetici asistanı olacak kadının tıslayan dili... kredi borçların gibi sıkıyor boğazını, elinde ölmüş kravatın... Lotoyu da, hedefleri de tutturamadın. Otobüsteki ölü insanlarla beraber, ölü bir şehrin ölü bir mahallesine daldın. İşlerinde ölü toprağın sesi...

Yemek kartı ile marketten bir şeyler aldın. Binlerce kez yaptığın gibi daracık merdivenlerden ağır ağır çıktın. Aklına yine günden güne kalınlaşan bedenin geliyor. Zindan karanlığına açılan dış kapının gardiyan sesi... Pazarları biraz yürüsen? Merdiven boşluğunda ve kafanın içinde kızının yorgun sesi...

Yundun arındın artık, nemli havluya silinen su sesi, şıp şıp şıp... Soyunup dökündün, üzerinde eskimiş tişörtün paralanmış sesi... Mutfakta kendine bir şeyler hazırladın, ekmeğin arasında tokluğun sesi... Allah'tan aç değildin, dünyayı yedin yine. Yatağa gitmek içinden gelmedi. Soğuk yatakta, kurumuş yalnızlığın sesi...

SALGIN

Sözcüklerle ve fikirlerle sınırlandırılmamış bir evrenin, yani salonu sarı ampullerle aydınlanan düğün evinin tam ortasıdaydım. İnce topuklarının üzerinde keşkül gibi titreşen kadın kalçalarından gözlerimi yer yer kaçırarak, hareket eden her şeye tempolu alkışlarla eşlik ediyordum. Oynayanları kuşatan bu alkış çemberi, tıpkı yüzümüzde beliren soğuk gülümsemeler kadar sahibiydi. Ellerimden çıkan sesin, müziğin gürültüsüne teslim olması belki de bu yüzdendi. Kuralları kanla yazılmış töre bakışlı bu düğün merasiminin, “ne işim var burada?” denilen zaman dilimini çoktan geride bırakmıştım. Oğlan evinin kınaya gelmesi yakındı. Şimdi çıkarsam, düğün sahibi uzak akrabalarımı ayıp etmiş olurum diye düşünüyordum ki dışarıda bir patlama sesi duyuldu. Sokaktan gelen bu tok patlama sesi, kasetçaların başında bekleyen genç kızın kulağına şefkat tokadı gibi aşk ettiğinde müzik sustu. Kasetçalardan çıkan oyun havasının düğün evinin salonuna geldiği görünmez ipin üzerinde kıvrak bedenleri ile dengede durmaya çalışıyorlarmışçasına oynayan akrabalar, müziğin çekildiği boşluğa acemi birer cambaz gibi düşüverdiler. Oğlan evinin gürültüsü değildi bu. Sokaktan gelen patlamaların uzun namlulu silah sesleri olduğunu anlamıştım. Bacaklarımdan aşağıya doğru bir şeyler aktı yine.